

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної, військової та дитячої хірургії
з курсом урології та офтальмології**

**Силабус навчальної дисципліни
«Політравма у дітей в умовах військового часу»**

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити ECTS
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра загальної, військової та дитячої хірургії з курсом урології та офтальмології. м. Одеса, вул. Академіка Воробйова 3, Комунальне некомерційне підприємство «Одеська обласна дитяча клінічна лікарня» Одеської обласної ради, хірургічний корпус, 1 поверх.
Викладач(-і)	Професори: д.мед.н. Лосєв О.О.. д.мед.н. Мельниченко М.Г.. Доценти: к.мед.н. Аплевич В.М., к.мед.н. Елій Л.Б. Асистенти: к.мед.н. Квашніна А.А, к.мед.н. Павленко К.В., Каравасілі О.М.
Контактна інформація	Довідки за телефонами: Аплевич Валерія Михайлівна, завідувача учбовою частиною, 098-343-90-84, E-mail: valeriya.aplevych@onmedu.edu.ua Очні консультації: з 14.00 до 17.00 кожного четверга, з 9.00 до 14.00 кожної суботи Онлайн - консультації: з 16.00 до 18.00 кожного четверга, з 9.00 до 14.00 кожної суботи. Посилання на онлайн консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни – політравма у дітей в умовах військового часу.

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної, військової та дитячої хірургії
з курсом урології та офтальмології**

Мета дисципліни: засвоєння теоретичних та практичних знань з етіології, патогенезу, методів діагностики, консервативного та оперативного лікування, реабілітації дітей з пошкодженнями різних локалізацій в умовах військового часу.

Завдання навчальної дисципліни:

- визначення впливу різноманітних факторів на організм дитини під час вибуху, руйнування будівель та прогнозування можливих пошкоджень.
- визначення тактики ведення хворих з пошкодженнями різних локалізацій в умовах військового часу;
- діагностувати невідкладні стани в клініці дитячої хірургії і надати екстрену медичну допомогу дитині з пошкодженнями різних локалізацій під час бойових дій;
- виявляти різні клінічні прояви ускладнення і встановлювати попередній діагноз дитині з пошкодженнями різних локалізацій в умовах військового часу;

Очікувані результати

В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі повинні:

Знати:

- визначення впливу різноманітних факторів на організм дитини під час вибуху, руйнування будівель та прогнозування можливих пошкоджень.
- визначення тактики ведення хворих з пошкодженнями різних локалізацій;
- діагностувати невідкладні стани в клініці дитячої хірургії і надати екстрену медичну допомогу дитині з пошкодженнями різних локалізацій в умовах військового часу ;
- виявляти різні клінічні прояви ускладнення і встановлювати попередній діагноз дитині з пошкодженнями різних локалізацій в умовах військового часу;

Вміти:

- продемонструвати первинний травмоогляд дитини з пошкодженнями різних локалізацій;
- інтерпретувати допоміжні методи дослідження: зондування стравоходу, ультразвукове дослідження, фіброезофагогастроуденоскопія, рентгенографія (оглядова, контрастна), бронхографія, бронхоскопія, комп'ютерна томографія, ангіографія, тощо, лабораторні та біохімічні аналізи, показники гемодинаміки (Р, АТ, Нt, Нb, ОЦК);
- ідентифікувати особливості перебігу посттравматичного перебігу;
- запропонувати алгоритм дії лікаря та тактику ведення хворих з пошкодженнями різних локалізацій;

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної, військової та дитячої хірургії
з курсом урології та офтальмології**

- трактувати загальні принципи лікування хворих з пошкодженнями різних локалізацій.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання:

Дисципліна буде викладатися у формі практичних занять; організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання:

Практичні заняття: словесні методи: бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій; наочні методи: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації); практичні методи: виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань.

Самостійна робота: робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять; самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

Зміст навчальної дисципліни:

- Тема 1. Пошкодження обличчя, мозкового скелету, хребта та шиї.
- Тема 2. Пошкодження грудної клітини та органів грудної порожнини.
- Тема 3. Пошкодження черевної стінки та органів черевної порожнини.
- Тема 4. Пошкодження опорно – рухового апарату.
- Тема 5. Пошкодження статеві системи.
- Тема 6. Пошкодження сечовидільної системи.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Pediatric surgery (Textbook / Grif of the Ministry of Health of Ukraine / Odesa: ONMedU, 2019, 224 с.) Losev O.O., Melnychenko M.G., and others, only 7 people.
2. Дитяча хірургія. Навчальний посібник. Частина 2. За ред. Толстаново О. К., Рибальченка В. Ф., Данилова О. А. та ін. Житомир «ПОЛІССЯ». – 2016. – с. 225, 322-331.

Додаткова:

1. Alemayehu H, Aguayo P. Pediatric Blunt Thoracic Trauma. J Pediatr Intensive Care. 2015 Mar;4(1):35-39. doi: 10.1055/s-0035-1554987. PMID: 31110848; PMCID: PMC6513125.

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної, військової та дитячої хірургії
з курсом урології та офтальмології**

2. Bree S, Horne S, Reavley P, Mayhew E. The Paediatric Blast Injury Field Manual. London, Great Britain: Imperial College London, Save the Children International, The Paediatric Blast Injury Partnership; 2019.
3. Coccolini F, Montori G, Catena F, Kluger Y, Biffl W, Moore EE, Reva V, Bing C, Bala M, Fugazzola P, Bahouth H, Marzi I, Velmahos G, Ivatury R, Soreide K, Horer T, Ten Broek R, Pereira BM, Fraga GP, Inaba K, Kashuk J, Parry N, Masiakos PT, Mylonas KS, Kirkpatrick A, Abu-Zidan F, Gomes CA, Benatti SV, Naidoo N, Salvetti F, Maccatrozzo S, Agnoletti V, Gamberini E, Solaini L, Costanzo A, Celotti A, Tomasoni M, Khokha V, Arvieux C, Napolitano L, Handolin L, Pisano M. Splenic trauma: WSES classification and guidelines for adult and pediatric patients. *World J Emerg Surg.* 2017 Aug 18;12:40. doi: 10.1186/s13017-017-0151-4. PMID: 28828034; PMCID: PMC5562999.
4. Coccolini F, Moore EE, Kluger Y, Biffl W, Leppaniemi A, Matsumura Y, Kim F, Peitzman AB, Fraga GP, Sartelli M, Ansaloni L, Augustin G, Kirkpatrick A, Abu-Zidan F, Wani I, Weber D, Pikoulis E, Larrea M, Arvieux C, Manchev V, Reva V, Coimbra R, Khokha V, Mefire AC, Ordonez C, Chiarugi M, Machado F, Sakakushev B, Matsumoto J, Maier R, di Carlo I, Catena F; WSES-AAST Expert Panel. Kidney and uro-trauma: WSES-AAST guidelines. *World J Emerg Surg.* 2019 Dec 2;14:54. doi: 10.1186/s13017-019-0274-x. PMID: 31827593; PMCID: PMC6886230.
5. Dogrul BN, Kiliccalan I, Asci ES, Peker SC. Blunt trauma related chest wall and pulmonary injuries: An overview. *Chin J Traumatol.* 2020 Jun;23(3):125138. doi: 10.1016/j.cjtee.2020.04.003. Epub 2020 Apr 20. PMID: 32417043; PMCID: PMC7296362.
6. Fornari MJ, Lawson SL. Pediatric Blunt Abdominal Trauma and Point-of-Care Ultrasound. *Pediatr Emerg Care.* 2021 Dec 1;37(12):624-629. doi: 10.1097/PEC.0000000000002573. PMID: 34908375.
7. Galvagno SM Jr, Nahmias JT, Young DA. Advanced Trauma Life Support® Update 2019: Management and Applications for Adults and Special Populations. *Anesthesiol Clin.* 2019 Mar;37(1):13-32. doi: 10.1016/j.anclin.2018.09.009. Epub 2018 Dec 27. PMID: 30711226.
8. Jakob H, Lustenberger T, Schneidmüller D, Sander AL, Walcher F, Marzi I. Pediatric Polytrauma Management. *Eur J Trauma Emerg Surg.* 2010 Aug;36(4):325-38. doi: 10.1007/s00068-010-1125-3. Epub 2010 Jul 29. PMID: 26816037.
9. O'Rourke MC, Landis R, Burns B. Blunt Abdominal Trauma. 2022 Jul 25. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2022 Jan—. PMID: 28613739.
10. Spahn DR, Bouillon B, Cerny V, Duranteau J, Filipescu D, Hunt BJ, Komadina R, Maegele M, Nardi G, Riddez L, Samama CM, Vincent JL, Rossaint R. The

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної, військової та дитячої хірургії
з курсом урології та офтальмології**

European guideline on management of major bleeding and coagulopathy following trauma: fifth edition. Crit Care. 2019 Mar 27;23(1):98.

doi: 10.1186/s13054-019-2347-3. PMID: 30917843; PMCID: PMC6436241.

11. Stawicki SP. Trends in nonoperative management of traumatic injuries - A synopsis. Int J Crit Illn Inj Sci. 2017 Jan-Mar;7(1):38-57. doi: 10.4103/IJCIIS.IJCIIS_7_17. PMID: 28382258; PMCID: PMC5364768.
12. Stengel D, Rademacher G, Ekkernkamp A, Güthoff C, Mutze S. Emergency ultrasound-based algorithms for diagnosing blunt abdominal trauma. Cochrane Database Syst Rev. 2015 Sep 14;2015(9):CD004446. doi: 10.1002/14651858.CD004446.pub4. PMID: 26368505; PMCID: PMC6464800.

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю: усний (опитування), тестування, оцінювання виконання практичних вправ, оцінювання комунікативних навичок, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті та самостійної роботи здобувачів.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, бере активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, впевнено демонструє практичні навички та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної, військової та дитячої хірургії
з курсом урології та офтальмології**

	інструментальних досліджень з суттєвими помилками.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, не демонструє практичні навички та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень.

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік, виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять;

Самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.
- Перескладання незадовільної оцінки проводиться в дні консультацій і відпрацювань; при дистанційному навчанні – в терміни, визначені й узгоджені з викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної, військової та дитячої хірургії
з курсом урології та офтальмології**

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, оцінки на занятті, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнень:

Відвідування всіх видів аудиторних занять (лекцій, практичних занять) є обов'язковим.

Форма одягу: медичний халат, який повністю закриває верхній одяг, або лікарська піжама, шапочка, маска, змінне взуття.

Обладнання: зошит, ручка, методичні вказівки, альбом.

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.